

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Νεοελληνική Γλώσσα

Β΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Στον δρόμο για το σχολείο»

ΤΑΛΑΜΠΙΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2012

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι .Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σεναρία και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Στον δρόμο για το σχολείο

Δημιουργός Σεναρίου

Κωνσταντίνος Ταλαμπίρης

Διδακτικό Αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Β΄ Δημοτικού

Χρονολογία

Σεπτέμβριος 2012

Διδακτική/θεματική ενότητα

«Γλώσσα Β΄ Δημοτικού», ενότητα 1: Στον δρόμο για το σχολείο

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα Γνωστικά Αντικείμενα

Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Εικαστικά

Μελέτη Περιβάλλοντος

Πληροφορική

Χρονική Διάρκεια

12-14 διδακτικές ώρες με διακοπές (περίπου δύο διδακτικές ώρες για κάθε δραστηριότητα)

Χώρος

Εντός του σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής, εσωτερικό του σχολείου, αύλειος χώρος του σχολείου

Εικονικός Χώρος: wiki στο οποίο ενσωματώνονται οι δραστηριότητες του σεναρίου.

Ο δικτυακός τόπος είναι: <http://bitakia.wikispaces.com/>

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή.

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτείται μια στοιχειώδης εξοικείωση των μαθητών με το μέσο. Οι περισσότερες δραστηριότητες απαιτούν μια ευχέρεια στη χρήση του ποντικιού, ενώ για λιγότερες αλλά σημαντικές απαιτείται από τα παιδιά να πληκτρολογήσουν κείμενο. Επειδή το σενάριο είναι σχεδιασμένο για να εφαρμοστεί στην αρχή της σχολικής χρονιάς το περισσότερο βάρος στην εφαρμογή του σεναρίου δίνεται στην εξοικείωση των μαθητών και μαθητριών με το μέσο μέσα από δράσεις που προχωρούν από τα απλά στα δυσκολότερα.

Απ' την άλλη πλευρά ο/η εκπαιδευτικός που θα το εφαρμόσει χρειάζεται να έχει βασικές γνώσεις στη χρήση του κειμενογράφου και του διαδικτύου, έτσι ώστε να επιλύει γρήγορα τα προβλήματα που θα προκύπτουν και να παρέχει αμέσως τη βοήθεια στους μαθητές και τις μαθήτριες που τη χρειάζονται.

Τέλος για τη σωστή εφαρμογή του σεναρίου απαιτείται ένα εργαστήριο Πληροφορικής με αριθμό ηλεκτρονικών υπολογιστών που να είναι ανάλογος με το 1/3 των μαθητών της τάξης, ώστε να δημιουργηθούν ομάδες των τριών με τεσσάρων ατόμων. Οι Η/Υ του εργαστηρίου πρέπει να έχουν γρήγορη σύνδεση στο διαδίκτυο και να έχουν εγκατεστημένο έναν επεξεργαστή κειμένου και έναν φυλλομετρητή.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι παρούσες δραστηριότητες αν και στηρίζονται και συμπληρώνουν το σχολικό εγχειρίδιο, δεν το ακολουθούν πιστά. Στόχος τους είναι να εμπλουτίσουν τις δραστηριότητες του βιβλίου με τέτοιο τρόπο ώστε οι μαθητές να αντιληφθούν ότι εκτός από τα γραπτά και τα προφορικά κείμενα υφίστανται και τα υβριδικά κείμενα, τα οποία χρησιμοποιούνται σε ορισμένες περιπτώσεις καθημερινής επικοινωνίας κυρίως μέσω των Τ.Π.Ε., ώστε να είναι σε θέση να τα αναγνωρίζουν ως τέτοια και να τα χρησιμοποιούν σε αναγνωρίσιμες επικοινωνιακές περιστάσεις και σε επικοινωνιακές περιστάσεις που αναδύονται.

Έτσι οι μαθητές και οι μαθήτριες εξασκούνται να διαβάζουν και να περιηγούνται σε έναν ψηφιακό χάρτη, να συμπληρώνουν ερωτηματολόγιο και να διαβάζουν γράφημα. Να συνδυάζουν την οπτική με τη λεκτική παράμετρο και τέλος να αντιληφθούν τις δυνατότητες που δίνει ο κειμενογράφος στην ανασύνθεση του γραπτού λόγου και στην εξαγωγή συμπερασμάτων.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία επιτρέπει τη μετάβαση από το δασκαλοκεντρικό στο μαθητοκεντρικό μοντέλο της διερευνητικής μάθησης, μέσα από την αναζήτηση της γνώσης στις πηγές.

Οι εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τ.Π.Ε. που συνδυάζουν ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες, αλληλεπίδραση των μαθητών με τις πηγές, αυτενέργεια των μαθητών στην πορεία του μαθήματος και διαθεματικότητα, τείνουν να μεγιστοποιούν τα οφέλη της τεχνολογίας στη σχολική τάξη.

Με βάση τα παραπάνω η πρότασή μας στο παρόν σενάριο έχει ως στόχο, να προσανατολιστούν οι μαθητές στις πληροφορίες που τους οδηγούν στην οικοδόμηση των γνώσεων μέσα από την κατάλληλη διδακτική επεξεργασία, που δε θα γίνεται ερήμην των εμπειριών και των βιωμάτων τους.

Τέλος, οι θεωρητικές αρχές του πλαισίου αυτού αναγνωρίζουν τις δυνατότητες των μαθητών για ενεργητική επεξεργασία των δεδομένων. Για τον λόγο αυτό δίνουν έμφαση στην ενεργή διαδικασία οικοδόμησης νοημάτων. Ο δάσκαλος στην όλη αυτή διαδικασία διευκολύνει παρά κατευθύνει την εξέλιξη της δραστηριότητας (Σολωμονίδου 2006: 38).

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ - ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Ειδικότερα επιχειρείται οι μαθητές/τριες να αποκτήσουν γνώσεις για τον κόσμο, για τη γλώσσα και να καλλιεργήσουν γραμματισμούς πέρα από αυτούς που τους προσφέρει το σχολικό εγχειρίδιο αλλά και δραστηριότητες που γίνονται μέσα στην τάξη με κεντρικό άξονα το βιβλίο. Συγκεκριμένα:

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές και οι μαθήτριες επιχειρείται:

- Να αναγνωρίσουν την υλικοτεχνική υποδομή που τους προσφέρεται στη σχολική τους ζωή καθώς και τους ανθρώπους που φροντίζουν γι' αυτήν.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές και οι μαθήτριες επιχειρείται:

- Να καλλιεργήσουν τον προφορικό τους λόγο (απαντητική ικανότητα, αναδιήγηση και διατύπωση γνώμης).
- Να διευρύνουν τις αρχικές γνώσεις σχετικά με τις λειτουργίες του γραπτού λόγου.
- Να αναγνωρίζουν τους διαφορετικούς σκοπούς της ανάγνωσης (αναζήτηση πληροφορίας, επίλυση προβλήματος, απόλαυση και ψυχαγωγία).

- Να αναγνωρίζουν ένα μονοτροπικό από ένα πολυτροπικό κείμενο.
- Να καλλιεργούν διαφορετικές αναγνωστικές στρατηγικές ανάλογα με το αν το κείμενο είναι συνεχές, μη συνεχές (χάρτης, γράφημα, σχεδιάγραμμα) ή υπερκείμενο. Να διευρύνουν το λεξιλόγιό τους.
- Να διακρίνουν τις προτάσεις κρίσεως, από τις ερωτηματικές και τις επιφωνηματικές.
- Να επιλέγουν τα γλωσσικά ή οπτικά στοιχεία που θα χρησιμοποιήσουν σε ένα πολυτροπικό κείμενο, να χρησιμοποιούν χρηστικά βοηθήματα (λεξικά, γραμματικές, συντακτικά), για να επαληθεύσουν τις επιλογές τους.
- Να περιγράφουν προφορικά και γραπτά ένα κτίριο.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές και οι μαθήτριες επιχειρείται:

- Να εξοικειωθούν με το περιβάλλον ενός wiki.
- Να μπορούν να απαντούν σ' ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο.
- Να μπορούν να διαβάσουν έναν ηλεκτρονικό χάρτη και να περιηγηθούν εικονικά μέσα σε αυτόν.
- Να επαναυπολογίζουν μια διαδρομή στον χάρτη και να σταθμίζουν τις επιλογές τους ανάλογα με τον χρόνο και την απόσταση.
- Να μπορούν να διαβάζουν ένα διάγραμμα, να βγάζουν τα ανάλογα συμπεράσματα και να λαμβάνουν τις κατάλληλες αποφάσεις σύμφωνα με αυτό.
- Να σταθμίζουν κριτικά την απόφασή τους για τη χρήση των μέσων μεταφοράς σκεπτόμενοι τα οφέλη για την οικονομία και το περιβάλλον.
- Να μπορούν να φωτογραφίζουν με μια φωτογραφική μηχανή και να αποθηκεύουν τις φωτογραφίες σε έναν υπολογιστή.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση ενός λογισμικού κατασκευής Comic.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση του κειμενογράφου.

- Να αποκτήσουν τη δεξιότητα σχετικά με τη χρήση του εκτυπωτή.
- Να αποκτήσουν τη δυνατότητα αναζήτησης μιας λέξης στο ηλεκτρονικό λεξικό.

Διδακτικές πρακτικές

Οι διδακτικές πρακτικές συνοψίζονται στο Ε.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η αφετηρία του σεναρίου λαμβάνεται από την ύλη του αναγνωστικού της Β΄ Δημοτικού και συγκεκριμένα από το ομώνυμο κεφάλαιο του βιβλίου «Στον δρόμο για το σχολείο».

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο συνδέεται με τα ισχύοντα στο σχολείο μιας και μπορεί να αποτελέσει τμήμα και συμπλήρωμα των δραστηριοτήτων που προτείνει το σχολικό εγχειρίδιο. Παράλληλα το σενάριο καλλιεργεί μια ποικιλία από γραμματισμούς που δε θεραπεύει το κλασικό βιβλίο, ενώ παράλληλα δεν ξεφεύγει κι από τους στόχους και τους σκοπούς του Αναλυτικού Προγράμματος.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Ο κύριος στόχος της χρήσης των ΤΠΕ στο συγκεκριμένο σενάριο είναι η ενεργοποίηση των μαθητών και των μαθητριών κατά τη διαδικασία της μάθησης. Το σενάριο μέσω των γνωστικών εργαλείων που χρησιμοποιεί, παρέχει πολλαπλές ευκαιρίες για εξερεύνηση, πειραματισμό και συνεργασία μεταξύ των ομάδων των μαθητών.

Κείμενα

Θα χρησιμοποιηθούν τα κείμενα που βρίσκονται στο αναγνωστικό της Β' Δημοτικού: Ταξίδι στον κόσμο της Γλώσσας, Βιβλίο Μαθητή, τεύχος Α' (σ.10-20) καθώς και από το Τετράδιο Εργασιών τεύχος Α' (σ. 9).

Διδακτική πορεία/ στάδια /φάσεις

Η διδακτική πορεία αποτελείται από οκτώ (8) δραστηριότητες οι οποίες παρουσιάζονται αναλυτικά παρακάτω:

Δραστηριότητα 1 (Βιβλίο Μαθητή, Α' Τεύχος, σ. 20)

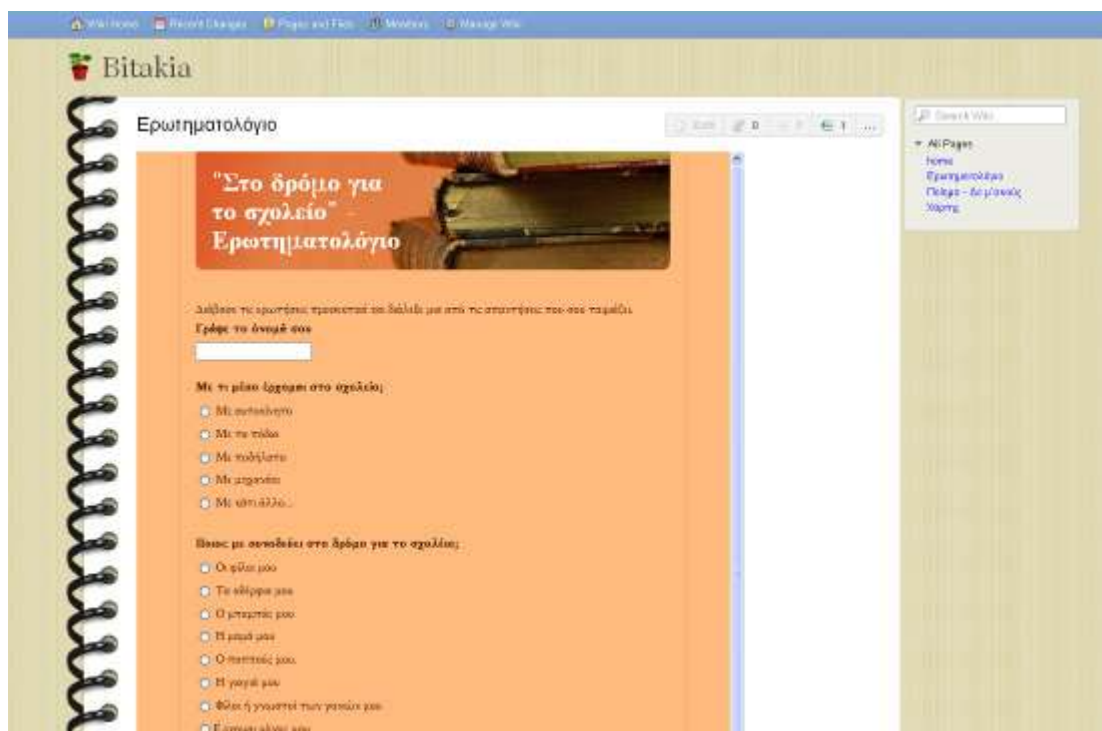
Κατά την πρώτη δραστηριότητα οι μαθητές και οι μαθήτριες του τμήματος χωρίζονται σε ομάδες των τριών ατόμων και λαμβάνουν τις θέσεις τους στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές του εργαστηρίου. Στη συνέχεια γίνεται από τον εκπαιδευτικό γνωριμία με το ηλεκτρονικό περιβάλλον (wiki) στο διαδικτυακό τόπο: <http://bitakia.wikispaces.com/> όπου θα εργαστούν οι μαθητές και οι μαθήτριες. Μπορεί να γίνει η παρουσίασή του από τον εκπαιδευτικό στον διαδραστικό πίνακα, ενώ οι μαθητές και οι μαθήτριες θα περιεργαστούν το περιβάλλον και τις δυνατότητές του.

Στη συνέχεια ο εκπαιδευτικός καλεί τα παιδιά να επισκεφθούν τη σελίδα με τίτλο «Ερωτηματολόγιο» και να απαντήσουν στις ερωτήσεις που εμφανίζονται εκεί. Το ερωτηματολόγιο είναι κατασκευασμένο με την επιλογή «φόρμες» που δίνουν τα Google Docs. Η επιλογή αυτή μας δίνει τη δυνατότητα να δημιουργούμε διαδικτυακά ερωτηματολόγια που δημοσιεύονται αφενός στον ιστό, ενώ απ' την άλλη μας δίνουν έτοιμη την επεξεργασία των δεδομένων σε έτοιμα διαγράμματα.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες επισκέπτονται ο καθένας ξεχωριστά το «Ερωτηματολόγιο» και καταγράφουν τις απαντήσεις τους.

Σε περίπτωση που κάποιος μαθητής ή μαθήτρια δυσκολευτεί να χειριστεί την εφαρμογή του «Ερωτηματολογίου», η ομάδα λειτουργεί υποστηρικτικά, ενώ σε περίπτωση που δημιουργηθεί πρόβλημα μπορεί να επέμβει ο εκπαιδευτικός ο οποίος παρακολουθεί διακριτικά την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

Οι περισσότερες ερωτήσεις είναι απλές – κλειστού τύπου και απαιτούν μόνο τον χειρισμό του ποντικού από τους μαθητές. Οι δύο τελευταίες ερωτήσεις όμως είναι ανοικτού τύπου και απαιτούν από τους μαθητές χειρισμό του πληκτρολογίου και τη διατύπωση μιας ή δύο προτάσεων σχετικά με το τι τους αρέσει και τι δεν τους αρέσει στον δρόμο για το σχολείο.

Όταν η συμπλήρωση του «Ερωτηματολογίου» ολοκληρωθεί, ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα συγκεντρωμένα τα αποτελέσματα της «έρευνας», με τη βοήθεια διαγραμμάτων της εφαρμογής Forms των Google Docs.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες βλέπουν τις απαντήσεις τους συγκεντρωμένες σε μορφή διαγράμματος και τις σχολιάζουν. Από τη συζήτηση που ακολουθεί προκύπτουν οι τρόποι με τους οποίους οι μαθητές προσέρχονται στο σχολείο, ποιοι τους συνοδεύουν, ποιοι θα ήθελαν να τους συνοδεύουν, από τι κινδυνεύουν και τι πρέπει να προσέχουν κατά τη διάρκεια της διαδρομής.

Παράλληλα όλοι οι μαθητές και οι μαθήτριες βλέπουν συγκεντρωτικά και τις απαντήσεις που έδωσαν στα δύο ανοικτά ερωτήματα. Ακολουθεί συζήτηση με βάση τις απαντήσεις τους, αλλά και με βάση τη μορφολογική και συντακτική μορφή των προτάσεων.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες διατυπώνουν τις απόψεις τους για τα λάθη που έχουν γίνει από τους ίδιους και από τους συμμαθητές και συμμαθήτριές τους.

Στη συνέχεια ο δάσκαλος ή η δασκάλα θα κατευθύνει τη συζήτηση σε θέματα ωφέλειας ή μη από τη χρήση του αυτοκινήτου και των μηχανοκίνητων μέσων μεταφοράς καθώς και τις επιπτώσεις που έχει αυτή η χρήση στην οικονομία των νοικοκυριών αλλά και στην επιβάρυνση του περιβάλλοντος.

Αξιολόγηση των μαθητών

Οι μαθητές θα αξιολογηθούν με βάση τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου αρχικά και στη συνέχεια με βάση την ακρίβεια και σαφήνεια διατύπωσης των ιδεών τους στην προφορική επικοινωνία. Παράλληλα θα ελεγχθεί ο τρόπος με τον οποίο περιγράφουν, εξηγούν, ερμηνεύουν τα δεδομένα του ερωτηματολογίου και επιχειρηματολογούν με βάση αυτά.

Αξιολόγηση της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα θα αξιολογηθεί με κριτήριο την επιτυχία των μαθητών και των μαθητριών στους παραπάνω τομείς.

Φύλλο Εργασίας

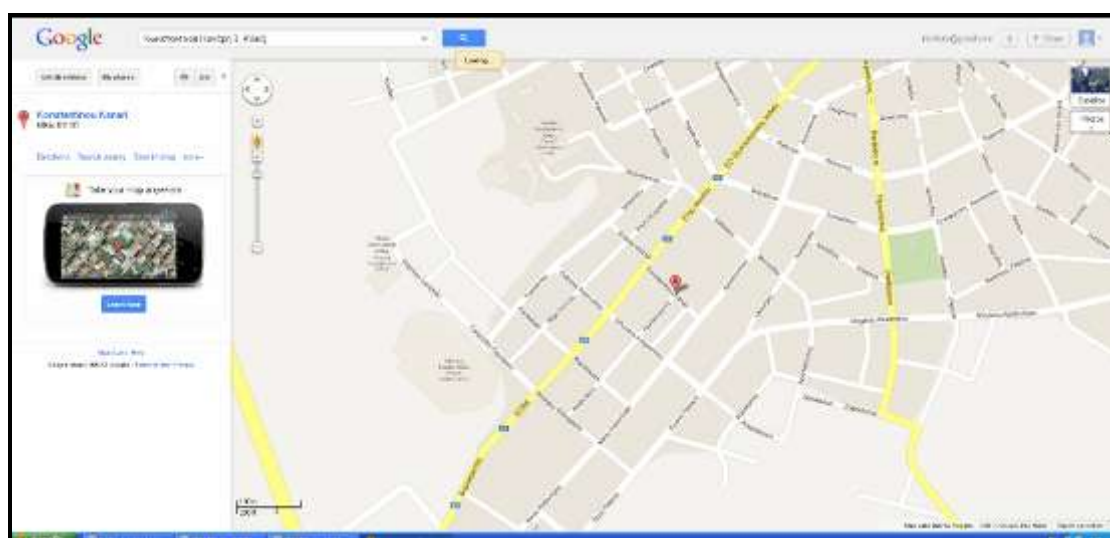
Φύλλο εργασίας δεν έχει κατασκευαστεί για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Οι οδηγίες δίνονται μέσα από το wiki ενώ οι απορίες θα λύνονται προφορικά από τον δάσκαλο ή θα γίνεται μια επίδειξη στον βιντεοπροβολέα.

Δραστηριότητα 2 (Βιβλίο Μαθητή, Α' Τεύχος, σ. 11)

Σαν συνέχεια της προηγούμενης δραστηριότητας και παίρνοντας αφορμή από τον τίτλο του κεφαλαίου ο/η εκπαιδευτικός καλεί τους μαθητές και τις μαθήτριες να επισκεφθούν το wiki της τάξης στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://bitakia.wikispaces.com/home> και συγκεκριμένα τη σελίδα με τον τίτλο «Χάρτης». Από εκεί ακολουθώντας τις [οδηγίες του φύλλου εργασίας](#) και τις προφορικές διευκρινήσεις του δασκάλου, ο καθένας ξεχωριστά πληκτρολογεί στην εφαρμογή του Google τη διεύθυνσή του καθώς και τη διεύθυνση του σχολείου μας

και «λαμβάνει» από το πρόγραμμα τις οδηγίες για το πώς μπορεί προσεγγίσει το σχολικό κτίριο. Οι πληροφορίες αυτές εμφανίζονται με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα στον διαδραστικό πίνακα. Κάθε μαθητής και μαθήτρια μπορεί να παρουσιάσει στην ολομέλεια τον δρόμο που ακολουθεί, τις οδούς που διασχίζει καθώς και τα σημεία αλλαγής της κατεύθυνσης.

Με τη βοήθεια της εφαρμογής μπορεί ο μαθητής ή η μαθήτρια να υπολογίσει τον χρόνο που θα χρειαστεί, ανάλογα με το μέσο που θα χρησιμοποιήσει (αυτοκίνητο ή πεζή) καθώς και να αλλάξει διαδρομή. Για κάθε αλλαγή διαδρομής μπορούν να επαναυπολογιστούν ο χρόνος και η απόσταση.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες μπορούν να σχολιάσουν τις αλλαγές και να διατυπώσουν τη γνώμη τους για τον τρόπο με τον οποίο έρχονται στο σχολείο καθώς και για τη διαδρομή που ακολουθούν. Μπορούν να σχολιάσουν για παράδειγμα ποιοι συμμαθητές και συμμαθήτριές τους ακολουθούν ευθεία γραμμή για να έρθουν στο σχολείο και ποιοι τεθλασμένα. Ποιοι περνούν κεντρικό δρόμο και ποιοι όχι. Επιπλέον, σχολιάζουν τον τρόπο πρόσβασης, την ανάγκη ύπαρξης συνοδού, καθώς και τα μέτρα προφύλαξης που πρέπει να λαμβάνουν.

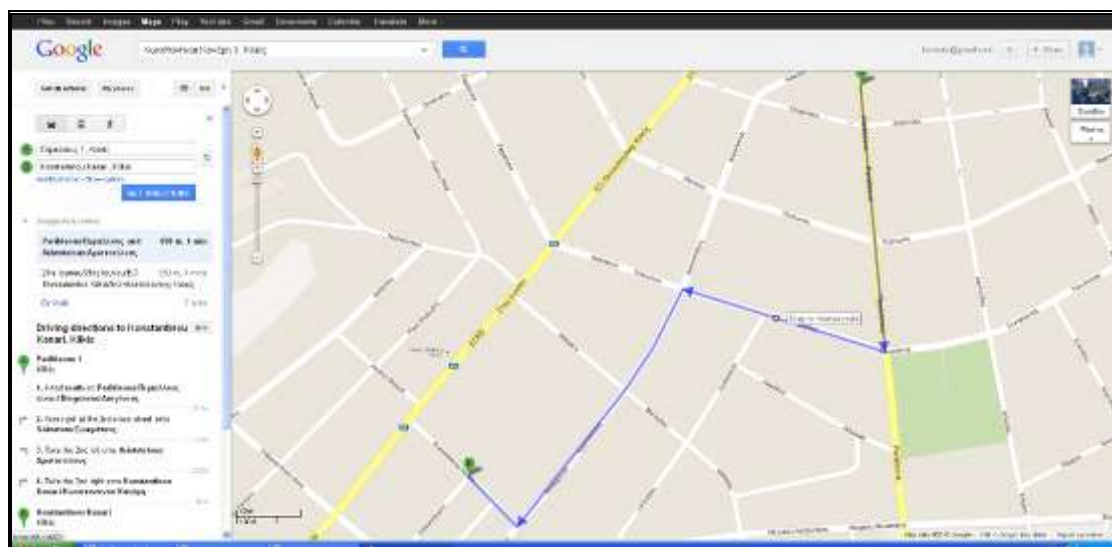
Αξιολόγηση των μαθητών

Οι μαθητές θα αξιολογηθούν με βάση τη συμμετοχή τους στην προφορική επικοινωνία, ενώ παράλληλα θα ελεγχθεί ο τρόπος με τον οποίο περιγράφουν, αφηγούνται, εξηγούν, ερμηνεύουν και επιχειρηματολογούν με βάση τα δεδομένα του χάρτη.

Αξιολόγηση της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα θα αξιολογηθεί με κριτήριο την επιτυχία των μαθητών και των μαθητριών στους παραπάνω τομείς, ενώ θα αξιολογηθεί και ο βαθμός στον οποίο διατηρήθηκε το ενδιαφέρον των μαθητών και μαθητριών, η προσήλωσή τους στη δραστηριότητα, η δυναμική που θα δημιουργηθεί στις ομάδες, ενώ θα ληφθούν υπόψη τα θέματα που θα θιγούν και η διάσταση που θα πάρει η συζήτηση στην τάξη.

Φύλλο Εργασίας

Πέρα από το φύλλο εργασίας που έχει κατασκευαστεί και παρουσιάζεται [παρακάτω](#), δίνονται οδηγίες μέσα και από το wiki ενώ οι απορίες θα λύνονται προφορικά από τον δάσκαλο ή θα γίνεται μια επίδειξη στον βιντεοπροβολέα.

Δραστηριότητα 3

Οι μαθητές και οι μαθήτριες αφού χωριστούν σε ομάδες, εφοδιασμένοι με τη φωτογραφική μηχανή του σχολείου, περιηγούνται στους χώρους του σχολείου. Η 1^η ομάδα αναλαμβάνει να φωτογραφήσει το εξωτερικό του κτιρίου. Η 2^η τον αύλειο χώρο και τις αθλητικές εγκαταστάσεις, η 3^η ομάδα τους διαδρόμους και τους κοινόχρηστους χώρους, η 4^η ομάδα την αίθουσα διδασκαλίας της τάξης, ενώ η 5^η ομάδα φωτογραφίζει τον/τη δάσκαλο/α της τάξης και τους/τις εκπαιδευτικούς των ειδικοτήτων που θα διδάξουν τα διάφορα γνωστικά αντικείμενα. Τέλος, όλες οι ομάδες θα φωτογραφίσουν τα μέλη τους. Αν η φωτογραφική μηχανή είναι μία, μπορεί να δοθεί στα παιδιά από ένα μαύρο ορθογώνιο χαρτονάκι με μια ορθογώνια οπή στη μέση. Όταν ένας μαθητής ή μαθήτρια χρησιμοποιεί την «πραγματική μηχανή» οι υπόλοιποι χρησιμοποιούν το χαρτόνι για να αποφασίσουν τι θα φωτογραφίσουν και από ποια οπτική γωνία.

Με τη βοήθεια του/της εκπαιδευτικού οι φωτογραφίες μεταφορτώνονται στον ηλεκτρονικό υπολογιστή που είναι συνδεδεμένος με τον βινεοπροβολέα.

Στη συνέχεια ο/η εκπαιδευτικός επιδεικνύει με τη βοήθεια του δικού του υπολογιστή και του διαδραστικού πίνακα τις δυνατότητες του λογισμικού Cartoon Story maker (μπορείτε να το κατεβάσετε από [εδώ](#)) με το οποίο οι μαθητές και οι μαθήτριες έχουν τη δυνατότητα να κατασκευάσουν ένα Comic. Στο Comic αυτό θα εμφανίζονται οι μαθητές και οι μαθήτριες των ομάδων όπου θα παρουσιάζουν, θα περιγράφουν και θα επεξηγούν αναλυτικά τους διάφορους χώρους του σχολείου, τη λειτουργία τους και τη χρησιμότητά τους, ενώ παράλληλα θα παρουσιάζονται και οι εκπαιδευτικοί και το αντικείμενο που αυτοί θα διδάξουν.

Το λογισμικό Cartoon Story Maker δίνει τη δυνατότητα στον χρήστη να χρησιμοποιήσει ό,τι αυτός επιθυμεί είτε ως φόντο, είτε ως ομιλούσα φιγούρα. Οι μαθητές και οι μαθήτριες, μπορούν εύκολα να εισαγάγουν τις φωτογραφίες που τράβηξαν ως φόντο, ενώ παράλληλα να χρησιμοποιήσουν τις δικές τους φωτογραφίες ως ομιλούσες φιγούρες/παρουσιαστές.

Αφού ο εκπαιδευτικός δώσει τις κατάλληλες οδηγίες για τη χρήση του λογισμικού, η κάθε ομάδα εργάζεται για να κάνει τη δική της παρουσίαση. Η παρουσίαση μπορεί να γίνει με δύο τρόπους, είτε με ηχογραφημένο, είτε με γραπτό μήνυμα. Ο τρόπος μπορεί να επιλεγεί είτε από τον εκπαιδευτικό είτε από τις ομάδες. Ο εκπαιδευτικός εξηγεί ότι αν χρησιμοποιηθεί ο γραπτός λόγος, το παραγόμενο υλικό μπορεί να εκτυπωθεί και να δημιουργηθεί ένα Comic στο οποίο γίνεται η παρουσίαση του σχολείου και της τάξης από τους ίδιους τους μαθητές.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες, αφού εργαστούν ομαδικά μπορούν να αποθηκεύσουν τη δουλειά τους και είτε να την εκτυπώσουν σε έντυπη μορφή είτε να την παρουσιάσουν στον διαδραστικό πίνακα, αν χρησιμοποιήθηκε η ηχογραφημένη εκδοχή.

Στη συγκεκριμένη τάξη εξαιτίας των περιορισμένων δυνατοτήτων των μαθητών στη χρήση του πληκτρολογίου είναι πιο εύκολο οι μαθητές και οι μαθήτριες να εφαρμόσουν την ηχογραφημένη εκδοχή. Αυτό όμως πρέπει να γίνει σε έναν υπολογιστή και οι ομάδες να ηχογραφούν με τη σειρά, ενώ όλοι οι υπόλοιποι θα κάνουν ησυχία. Επίσης το μειονέκτημα είναι ότι δεν μπορεί να παραχθεί το comic σε έντυπη μορφή.

Το προϊόν που θα παραγάγουν οι ομάδες θα έχει περίπου την εξής μορφή:

Εναλλακτικά, αν οι συνθήκες του εργαστηρίου δεν το επιτρέπουν, οι φωτογραφίες μπορούν να μεταφορτωθούν στον κεντρικό ηλεκτρονικό υπολογιστή που είναι συνδεδεμένος με τον βιντεοπροβολέα. Αφού ο εκπαιδευτικός δώσει τις κατάλληλες οδηγίες για τη χρήση του λογισμικού, οι μαθητές και οι μαθήτριες με τη σειρά κατασκευάζουν ο καθένας από ένα «καρέ» από το Comic. Οι υπόλοιποι μαθητές προτείνουν τι πρέπει να γράφει το «καρέ» και το σημειώνουν στο τετράδιο εργασιών.

Επίσης, αντί για κείμενο οι μαθητές και οι μαθήτριες θα μπορούσαν να ηχογραφήσουν τις φιγούρες με αποτέλεσμα να δημιουργείται η αίσθηση δημιουργίας ενός «audio book». Η λύση αυτή δεν προκρίνεται εξαιτίας της έλλειψης εξοπλισμού (μικροφώνων και ηχείων) στο εργαστήριο.

Αξιολόγηση των μαθητών

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αξιολογηθούν με βάση τη δυνατότητα χρήσης του λογισμικού, του συνδυασμού των εικόνων και του κειμένου για την παραγωγή ενός πολυτροπικού κειμένου.

Αξιολόγηση της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα θα αξιολογηθεί με κριτήριο το κατά πόσο ήταν ελκυστική η εργασία, ο βαθμός στον οποίο θα διατηρηθεί το ενδιαφέρον των μαθητών και μαθητριών, η προσήλωσή τους στη δραστηριότητα, καθώς και η δυναμική που θα δημιουργηθεί στις ομάδες, καθώς και από το παραγόμενο αποτέλεσμα.

Φύλλο Εργασίας

Στο Φύλλο εργασίας δίνονται οι βασικές οδηγίες για την κατασκευή του Comic ενώ θα γίνεται επίδειξη στον βιντεοπροβολέα.

Δραστηριότητα 4 (Βιβλίο Μαθητή, τεύχος Α', σ. 16-17)

Αφού οι μαθητές και οι μαθήτριες εξερεύνησαν, φωτογράφησαν και περιέγραψαν τους χώρους του σχολείου στην προηγούμενη δραστηριότητα, ο εκπαιδευτικός επισημαίνει την ανάγκη να σηματοδοτηθούν όσοι από τους παραπάνω χώρους δεν υπάρχει πινακίδα που να αναγράφεται η χρήση τους. Οι μαθητές και οι μαθήτριες με βάση την προηγούμενη περιήγησή τους επισημαίνουν σε ποιους από τους χώρους δεν υπάρχει η κατάλληλη επιγραφή.

Οι χώροι που χρειάζονται πινακίδα αναγράφονται στον πίνακα του φύλλου εργασίας, καθώς και στον πίνακα της τάξης και οι ομάδες αποφασίζουν ποιες πινακίδες θα κατασκευάσει η κάθε μια.

Στη συνέχεια οι ομάδες καλούνται να ανοίξουν ένα φύλλο Word και να κατασκευάσουν πινακίδες για τα σημεία του κτιρίου που δεν έχουν. Ο εκπαιδευτικός

με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα και του διαδραστικού πίνακα επεξηγεί κάποιες λεπτομέρειες όπως η εισαγωγή εικόνας ή εισαγωγή πλαισίου ή χρώματος ή η χρήση του WordArt. Παράλληλα περιηγείται στις ομάδες, ακούει τις ανάγκες τους και δίνει την κατάλληλη βοήθεια όπου αυτή χρειάζεται.

Το αποτέλεσμα της εργασίας εκτυπώνεται, κόβεται από τους μαθητές και τις μαθήτριες, πλαστικοποιείται και τοποθετείται όπου χρειάζεται.

Αξιολόγηση των μαθητών

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αξιολογηθούν στην αποτελεσματική χρήση του κειμενογράφου για τη συγγραφή «Πινακίδων», την αποθήκευση και την εκτύπωσή τους. Θα αξιολογηθούν επίσης ο συνεργατικός τρόπος εργασίας των μαθητών, καθώς και η ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τη μορφή και την παρουσίαση των πινακίδων.

Αξιολόγηση της Δραστηριότητας

Η δραστηριότητα θα αξιολογηθεί συνολικά από την ποιότητα του παραγόμενου υλικού καθώς και από τον βαθμό συμμετοχής και συνεργασίας των μαθητών και μαθητριών.

Φύλλα Εργασίας

Θα υπάρχουν δύο φύλλα εργασίας. [Στο 1ο](#) οι μαθητές και οι μαθήτριες αναγράφουν τα μέρη του σχολείου που δεν έχουν πινακίδα. Στο [2ο φύλλο εργασίας](#) δίνονται κάποιες βασικές οδηγίες. Παράλληλα οδηγίες δίνονται προφορικά και από τον δάσκαλο ενώ θα γίνεται επίδειξη στον βιντεοπροβολέα.

Δραστηριότητα 5 και 6 (Βιβλίο Μαθητή, τεύχος Α', σ. 15)

Η δραστηριότητα αυτή συμπληρώνει και εμπλουτίζει τις δυνατότητες που μας δίνει το ποίημα «Δε μ' ακούς;» της Μάρως Λοΐζου που βρίσκεται στη σελίδα 15 του βιβλίου του μαθητή. Οι μαθητές επισκέπτονται και πάλι το wiki και μάλιστα τη σελίδα που έχει τον τίτλο του ποιήματος. Εκεί σύμφωνα με τις οδηγίες που τους δίνονται και με τις δυνατότητες του κειμενογράφου Word (drag and drop) μπορούν:

Α) Στη δραστηριότητα 5, να ανασυνθέσουν το ποίημα σύμφωνα με τις επιθυμίες τους αλλάζοντας σειρά στις προτάσεις και να παρουσιάσουν τη δική τους εκδοχή στην τάξη.

Β) Στη δραστηριότητα 6, να ανασυνθέσουν το ποίημα σύμφωνα με το είδος των προτάσεων, αφού χρωματίσουν και ομαδοποιήσουν τις προτάσεις επιθυμίας, τις επιφωνηματικές, τις ερωτηματικές και τις κρίσεως σύμφωνα με κάποια εξωτερικά τους χαρακτηριστικά. Το αποτέλεσμα που θα προκύψει θα αποτελεί επίσης μια νέα διαφορετική εκδοχή του ποιήματος.

Αξιολόγηση των μαθητών

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αξιολογηθούν στην αποτελεσματική χρήση του κειμενογράφου για τον χρωματισμό των προτάσεων, τη μετακίνησή τους και την αλλαγή θέσεώς τους καθώς και από τη δυνατότητα τους να ανασυνθέσουν το ποίημα με το δικό τους τρόπο.

Αξιολόγηση της Δραστηριότητας

Η δραστηριότητα θα αξιολογηθεί συνολικά από την επίτευξη των στόχων σχετικά με τη χρήση του κειμενογράφου από τους μαθητές, καθώς και από την ποικιλία των τρόπων με την οποία τα παιδιά θα ανασυνθέσουν το ποίημα.

Φύλλο Εργασίας

Φύλλο εργασίας δεν έχει κατασκευαστεί για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Οι οδηγίες δίνονται μέσα από το wiki ενώ οι απορίες θα λύνονται προφορικά από τον δάσκαλο ή θα γίνεται επίδειξη στον βιντεοπροβολέα.

Δραστηριότητα 7 (Βιβλίο Μαθητή, Α' Τεύχος, σ. 10)

Κατά την 7^η δραστηριότητα οι Τ.Π.Ε. και συγκεκριμένα τα εργαλεία του Web 2.0 χρησιμοποιούνται για να γίνει πιο ενδιαφέρουσα μια δραστηριότητα του βιβλίου.

Ειδικότερα, οι μαθητές και οι μαθήτριες επισκέπτονται τη σελίδα του Wiki με τίτλο [«Τι λένε και τι σκέφτονται οι άνθρωποι στη μεγάλη εικόνα:»](#) και εκεί πατώντας

τον σύνδεσμο που υποδεικνύεται να δουν την ίδια εικόνα στο πλαίσιο της εφαρμογής [thing link](#). Με τη βοήθεια της εφαρμογής και πατώντας το πλήκτρο edit μπορούν να τοποθετήσουν «λόγια» ή «σκέψεις» στις φιγούρες της εικόνας και να κατασκευάσουν συνεργατικά ένα πολυτροπικό κείμενο.

Φύλλο εργασίας δεν κρίνεται απαραίτητο.

Αξιολόγηση των μαθητών

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αξιολογηθούν στο κατά πόσο μπορούν να αποδώσουν γραπτώς τους ήχους που μπορεί να υπάρχουν σε μια καθημερινή σκηνή, καθώς και τις σκέψεις των ανθρώπων που εμφανίζονται να δρουν μέσα σε μια εικόνα. Θα αξιολογηθεί επίσης η ικανότητα των μαθητών να γράφουν ένα μικρό περιεκτικό κείμενο και να δίνουν σε μια εικόνα τη μορφή του comic.

Αξιολόγηση της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα θα αξιολογηθεί συνολικά από την επίτευξη των στόχων σχετικά με τη χρήση του λογισμικού από τους μαθητές, καθώς και από την ποικιλία των εκφράσεων και των τρόπων με τα οποία οι μαθητές θα δώσουν λόγο και δράση σε μια στατική εικόνα του βιβλίου.

Δραστηριότητα 8 (Τετράδιο Εργασιών, Τεύχος Α', σ. 9)

Η τελευταία δραστηριότητα έχει σαν στόχο περισσότερο τον ψηφιακό γραμματισμό, αλλά και την κατασκευή προτάσεων από τα παιδιά. Αντιγράφει στην ουσία την άσκηση 9 του Τετραδίου Εργασιών, μόνο που αυτή γίνεται με ψηφιακό τρόπο και με τη βοήθεια του λογισμικού Hot Potatoes και του λογισμικού παρουσιάσεων PowerPoint. Οι μαθητές και οι μαθήτριες μπορούν να συμπληρώσουν την άσκηση αν επισκεφθούν το [link Ασκήσεις](#) και αν ανοίξουν το PowerPoint που επισυνάπτεται.

Φύλλο εργασίας δεν κρίνεται απαραίτητο.

Αξιολόγηση των μαθητών

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα αξιολογηθούν στην αποτελεσματική χρήση του λογισμικού Hot Potatoes στη σύνθεση μιας πρότασης που αποτελείται από ανακατεμένες λέξεις. Θα αξιολογηθεί η ταχύτητα αλλά και η ορθότητα των επιλογών.

Αξιολόγηση της Δραστηριότητας

Η δραστηριότητα θα αξιολογηθεί συνολικά από την επίτευξη των στόχων σχετικά με τη χρήση του λογισμικού Hot Potatoes από τους μαθητές και τις μαθήτριες, καθώς και από την ταχύτητα και την ορθότητα των επιλογών τους.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

2^η Δραστηριότητα

Φύλλο Εργασίας

Οδηγίες: Με τη βοήθεια της ομάδας σου συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα με τα δεδομένα που βλέπεις στον διαδραστικό πίνακα.

	Όνομα	Οδός που μένει.	Απόσταση από το Σχολείο	Χρόνος που χρειάζεται με αυτοκίνητο	Χρόνος που χρειάζεται με τα πόδια
1					
2					
3					
4					
5					

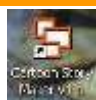

3^η Δραστηριότητα

Φύλλο Εργασίας

Οδηγίες: Ανοίξτε τον πρόγραμμα Cartoon Story Maker που βρίσκεται στην επιφάνεια εργασίας σας και ακολουθείστε τα βήματα για να φτιάξετε τη δική σας ιστορία...

Βήμα 1

Κάντε διπλό κλικ στο εικονίδιο του Cartoon Story Maker που βρίσκεται στην επιφάνεια εργασίας.

Βήμα 2

Βήμα 3

Παρακολουθήστε τις οδηγίες του δασκάλου σας στον διαδραστικό πίνακα.

Βήμα 4

Προσπαθήστε να κάνετε το ίδιο. Καλή επιτυχία!!!

4^η Δραστηριότητα

1^ο Φύλλο Εργασίας

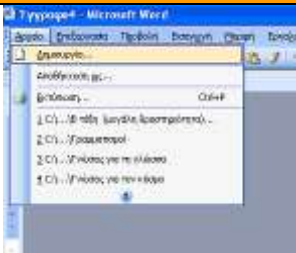
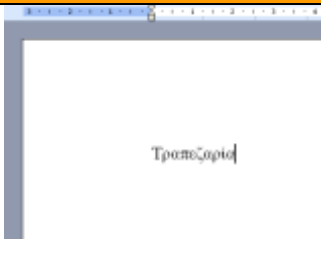

Οδηγίες: Με τη βοήθεια της ομάδας σου συμπλήρωσε την πρώτη στήλη με τους χώρους του Σχολείου που χρειάζονται πινακίδα και στη δεύτερη στήλη συμπλήρωσε το όνομα της ομάδας που θα το κατασκευάσει.

	Χώρος του Σχολείου που θέλει πινακίδα	Ομάδα που θα το κατασκευάσει
1	π.χ. Τραπεζαρία	π.χ. Δελφίνια
2		
3		
4		
5		

4^η Δραστηριότητα

2^ο Φύλλο Εργασίας

Οδηγίες: Ανοίξτε ένα νέο αρχείο στον κειμενογράφο word και κατασκευάστε την πινακίδα της τάξης σου ακολουθώντας τα παρακάτω βήματα...

<u>Βήμα 1</u>	<u>Βήμα 2</u>	<u>Βήμα 3</u>
 <p>Ανοίξτε ένα καινούργιο έγγραφο word</p>	 <p>Γράψτε τι θες να λείει η ταμπέλα σας</p>	 <p>Μαρκάρετε με το «ποντίκι» τη λέξη που γράψατε.</p>
<u>Βήμα 4</u>	<u>Βήμα 5</u>	<u>Βήμα 6</u>
 <p>Πατήστε αυτό το «κουμπί» που βρίσκεται στο κάτω μέρος της οθόνης σας.</p>	 <p>Διαλέξτε πώς θέλετε να μοιάζει η ταμπέλα σας και πατήστε «Οκ»</p>	 <p>Διαλέξτε γραμματοσειρά. Ζητήστε τη βοήθεια από τον δάσκαλο ή τους συμμαθητές σας.</p>
<u>Βήμα 7</u>	<u>Βήμα 8</u>	<u>Βήμα 9</u>
 <p>Παρατηρήστε πώς θα φαίνεται η ταμπέλα σας.</p>	 <p>Πατήστε πάνω στην εικόνα με το «ποντίκι» και «τραβήξτε» την από τις γωνίες για να τη μεγαλώσετε</p>	 <p>Εκτυπώστε το έγγραφό σας</p>

Προσοχή: Για όποιο πρόβλημα αντιμετωπίσετε, ζητήστε τη βοήθεια από τον δάσκαλο ή τους συμμαθητές σας!!!

Δώστε στον δάσκαλό σας το έγγραφό σας για να το πλαστικοποιήσει και στη συνέχεια κόψτε το γύρω γύρω.

Η ταμπέλα σας είναι έτοιμη

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε μεγαλύτερη τάξη όπου με τα ίδια δεδομένα και υπολογιστικά εργαλεία οι μαθητές και οι μαθήτριες θα μπορούσαν να εμβαθύνουν περισσότερο στα δεδομένα, να προβληματιστούν, να βγάλουν χρήσιμα συμπεράσματα και να παράξουν κομψότερα κείμενα τα οποία θα μπορούσαν να δημοσιεύσουν στη σχολική εφημερίδα ή στην ιστοσελίδα της τάξης.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

- Οι δραστηριότητες που αναφέρονται παραπάνω εμπλουτίζουν το μάθημα με στοιχεία που περιέχονται σε πόρους που προέρχονται από ΤΠΕ, ενώ σε κάποια σημεία ξεφεύγουν από τη λογική και τη σειρά που έχει το σχολικό εγχειρίδιο.
- Ο αριθμός των δραστηριοτήτων είναι μεγάλος σε σχέση με τον διαθέσιμο διδακτικό χρόνο. Γι' αυτό ο/η διδάσκων/ουσα επιλέγει όποια (ή όποιες) δραστηριότητα θεωρεί περισσότερο χρήσιμη για τους/τις μαθητές/τριες της τάξης.
- Καλό θα είναι οι μαθητές να εργάζονται σε ομάδες χρησιμοποιώντας το εργαστήριο υπολογιστών ενώ με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα να γίνονται μόνο οι παρουσιάσεις και να δίνονται οι διευκρινίσεις από τον εκπαιδευτικό.
- Εκτός από την 4^η δραστηριότητα που χρειάζεται περίπου δύο με τρία ώρες, οι υπόλοιπες δραστηριότητες μπορούν να γίνουν σ' ένα δίωρο η κάθε μια.
- Το wiki bitakia.wikispaces.com μπορεί να χρησιμοποιηθεί αυτούσιο από όποιον εκπαιδευτικό το επιθυμεί, εκτός από τη σελίδα που αφορά το ερωτηματολόγιο μας και τα αποτελέσματα μπορεί να τα δει μόνο ο κατασκευαστής του.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γαβριηλίδου, Ζ., Σφυρόερα, Μ., Μπεζέ, Λ. 2006. Γλώσσα Β΄ Δημοτικού: *Ταξίδι στον κόσμο της Γλώσσας τ. Α*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Ηλιοπούλου, Μ. 1994. *Γράφω σωστά τις σκέψεις μου για τη Β΄ Δημοτικού*. Αθήνα: Πατάκης

Κυρίδης, Α., Δρόσος, Β., Ντίνας, Κ. 2003. *Η πληροφοριακή – Επικοινωνιακή Τεχνολογία στην προσχολική και πρωτοσχολική Εκπαίδευση: Το παράδειγμα της γλώσσας*. Αθήνα: Δαρδανός

Ματσαγγούρας, Η. 2001. *Κειμενοκεντρική προσέγγιση του γραπτού λόγου*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη

Π.Ι., 2011. *Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας & της Λογοτεχνίας στο Δημοτικό Σχολείο*. Αθήνα

Σολωμονίδου, Χ. 2006. *Νέες τάσεις στην εκπαιδευτική τεχνολογία – Εποικοδομητισμός και σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης*. Αθήνα: Μεταίχμιο

Χαραλαμπίδης, Α. & Χατζησαββίδης, Σ. 1997. *Η διδασκαλία της Λειτουργικής χρήσης της Γλώσσας: Θεωρία και Πρακτική Εφαρμογή*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κώδικας.